

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده ادبیات فارسی و زبان‌های خارجی
گروه زبان‌شناسی، آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان

و

فرهنگ و زبان‌های باستانی

پایان نامه کارشناسی ارشد

آموزش ساخت‌های سببی زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان (ضرورت و راهکارها)

استاد راهنما: خانم دکتر ویدا شقاقی

استاد مشاور: آقای دکتر محمد دبیر مقدم

نگارنده: بهزاد کاظمی

پایان‌نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان

تیرماه ۱۳۹۰

تقدیم به:

فرشتگان مهربان زندگی ام،

پدر و مادر و همسر

که همواره با صبوریشان من را حمایت کردند.

تشکر و قدردانی:

از خداوند منان سپاسگزارم که استادانی مهربان را چراغ راه زندگیم قرار داد. از زحمات بی‌دریغ استاد راهنمای پایان نامه، سرکار خانم دکتر ویدا شقاقی که با مهربانی و شکیبایی تمام بخش‌های این پژوهش را با دقت خواند و با راهنمایی‌های سودمند خویش و معرفی منابع ضروری و مهم باعث پربارتر شدن آن گردیده‌اند، نهایت تشکر را دارم. از استاد مشاور این پژوهش جناب آقای دکتر محمد دبیر مقدم که در رفع نقایص این تحقیق یاریم نمودند نیز سپاسگزارم.

در پایان نیز سپاس و تکریم خود را به محضر گرانقدر پدر و مادر و همسر و همه استادانی که تا به حال مرا مورد لطف و عنایت خود قرار داده‌اند، تقدیر می‌نمایم و از خداوند منان برایشان کمال سعادت و بهروزی را خواهانم.

گردآوری اطلاعات

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

فهرست جدول ها

فهرست نمودارها

فصل اول

کلیات

مقدمه	۲
۱-۱) معرفی موضوع تحقیق	۳
۲-۱) اهمیت تحقیق	۶
۳-۱) بیان مسئله و طرح فرضیه	۷
۴-۱) روش شناسی تحقیق	۸
۵-۱) کلید واژه‌ها	۹
۶-۱) محدودیت‌های تحقیق	۹
۷-۱) ساختار پژوهش	۱۰

فصل دو

پیشینه مطالعات

مقدمه	۱۲
۱-۲) پیشینه پژوهش‌های دست‌نویسان درباره‌ی جملات سببی فارسی	۱۲
۱-۱-۲) توصیف دستور نویسان ایرانی از سببی‌ها	۱۲
۲-۲-۲) توصیف دستور نویسان غیرایرانی در مورد ساخت سببی	۲۲
۳-۲-۲) پایان نامه‌ها	۲۴
۳-۲) پیشینه تاریخی روش‌های آموزش زبان	۲۵
۱-۳-۲) آموزش زبان‌های کلاسیک	۲۵
۲-۳-۲) روش دستور - ترجمه	۲۶
۳-۳-۲) روش شنیداری - گفتاری	۲۶
۴-۳-۲) روش خاموش	۲۷
۵-۳-۲) یادگیری جمعی زبان	۲۷
۶-۳-۲) آغاز نهضت ارتباطی زبان	۲۸
۷-۳-۲) روش ارتباطی	۳۰
۴-۲) مطالعات انجام شده در مورد آموزش زبان و طرح درس تکلیف - مدار	۳۱

- ۲-۴-۱) توصیف متخصصان آموزش زبان از روش آموزشی و برنامه درسی تکلیف - مدار ۳۱
- ۲-۴-۲) بررسی پایان نامه‌ها ۳۹

فصل سوم

مبانی نظری پژوهش

- مقدمه ۴۱
- ۳- آموزش زبان تکلیف - مدار ۴۱
- ۱-۳) پیشینه‌ی آموزش زبان تکلیف - مدار ۴۱
- ۲-۳) آموزش تکلیف - مدار زبان ۴۳
- ۳-۳) تعاریفی که برای تکلیف در آموزش زبان تکلیف - مدار مطرح شده است ۴۴
- ۴-۳) چرا نباید آموزش زبان را با دستور شروع کرد؟ ۴۵
- ۵-۳) آیا آموزش زبان را با صورت آغاز کنیم یا با معنا؟ ۵۰
- ۶-۳) معنی و تکلیف در کلاس ۵۲
- ۷-۳) مراحل اجرای تکالیف در کلاس‌های آموزشی تکلیف - مدار ۵۴
- ۱-۷-۳) پیش - تکلیف ۵۴
- ۲-۷-۳) تکلیف ۵۵
- ۳-۷-۳) تکیه بر زبان ۵۵
- ۴-۷-۳) انواع تکالیف ۵۶
- ۵-۷-۳) نقش معلم در آموزش زبان تکلیف - مدار ۶۲
- ۸-۳) نقش زبان‌آموز در آموزش زبان تکلیف - مدار ۶۵
- ۹-۳) نقش وسایل کمک آموزشی در آموزش زبان تکلیف - مدار ۶۵
- ۱۰-۳) طرح درس ۶۶
- ۱-۱۰-۳) انواع طرح درس ۶۶
- ۲-۱۰-۳) طرح درس ساختاری ۶۷
- ۳-۱۰-۳) طرح درس نقش - مفهومی ۶۷
- ۴-۱۰-۳) طرح درس موقعیتی ۶۷
- ۵-۱۰-۳) طرح درس مهارت - بنیاد ۶۷
- ۶-۱۰-۳) درس محتوا - بنیاد ۶۸
- ۷-۱۰-۳) طرح درس تکلیف - مدار ۶۸
- ۱۱-۳) خلاصه و نتیجه گیری ۶۹

فصل چهارم

تحلیل داده‌ها

- مقدمه ۷۱
- ۱-۴) شیوه تدریس جملات سببی ۷۲

۷۴	اطلاعات مربوط به آزمودنی‌ها بر مبنای تشخیص جملات سببی در دو آزمون
۷۴	داده‌های مربوط به آزمودنی‌ها بر مبنای تشخیص در دو آزمون
۷۴	عملکرد پاسخ‌های مربوط به تشخیص جملات سببی از غیر سببی در پیش‌آزمون و پس‌آزمون
۷۵	تحلیل پاسخ‌های مربوط به تشخیص در پس‌آزمون
۸۱	مقایسه پاسخ‌های بخش تشخیص جملات سببی در دو گروه پیش‌آزمون و پس‌آزمون
۸۲	اطلاعات مربوط به آزمودنی‌ها بر مبنای انتخاب فعل مناسب از بین چهار گزینه
۸۳	مقایسه پاسخ‌های چند گزینه‌ای در دو گروه پیش‌آزمون و پس‌آزمون
۹۱	مقایسه عملکرد گروه‌های پیش‌آزمون و پس‌آزمون برای آزمودن فرضیه‌های پژوهش
۹۲	جدول‌های شاخص‌های مرکزی پیش‌آزمون و پس‌آزمون در تشخیص جملات سببی از غیرسببی
۹۴	جدول‌های شاخص‌های مرکزی پیش‌آزمون و پس‌آزمون سؤالات چند گزینه‌ای

فصل پنجم

خلاصه و نتیجه‌گیری

۱۰۲	مقدمه
۱۰۲	خلاصه تحقیق
۱۰۴	نتایج کلی حاصل از تحقیق حاضر
۱۰۶	پیشنهاد‌های برای پژوهش‌های آینده
۱۰۷	کتابنامه فارسی
۱۰۹	کتابنامه انگلیسی
۱۱۱	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی
۱۱۴	واژه‌نامه انگلیسی - فارسی
۱۱۷	پیوست‌ها
۱۲۰	سؤالات
۱۲۳	چکیده انگلیسی

فهرست جدول ها

- جدول (۱-۲) گذرا سازی فعل ناگذر به نقل از وحیدیان کامیار (۱۳۸۶)..... ۲۱
- جدول (۱-۴) فراوانی تشخیص صحیح جملات سببی در پیش آزمون و پس آزمون..... ۷۴
- جدول ۲-۴ انتخاب فعل مناسب سببی از بین گزینه‌ها در پیش‌آزمون و پس‌آزمون..... ۸۳
- جدول (۳-۴)مجموع فراوانی تشخیص صحیح کل جملات در پیش آزمون و پس آزمون..... ۹۳
- جدول(۴-۴) بررسی شاخص های مرکزی پیش آزمون و پس آزمون..... ۹۴
- جدول (۵-۴) مقایسه همبستگی بین پیش آزمون و پس آزمون..... ۹۵
- جدول(۶-۴) مقایسه تفاوت ها در پیش آزمون و پس آزمون..... ۹۶
- جدول (۷-۴) مجموع فراوانی تشخیص فعل سببی در سؤالات چهارگزینه ای در پیش آزمون و پس آزمون..... ۹۷
- جدول (۸-۴) بررسی شاخص های مرکزی پیش آزمون و پس آزمون..... ۹۸
- جدول (۹-۴) مقایسه همبستگی بین پیش آزمون و پس آزمون..... ۹۸
- جدول(۱۰-۴) مقایسه تفاوت ها در پیش آزمون و پس آزمون..... ۱۰۰

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۴ مربوط به فعل سببی تکواژی/صرفی ۷۵
- نمودار ۲-۴ مربوط به فعل سببی تکواژی/صرفی ۷۶
- نمودار ۳-۴ مربوط به فعل سببی ریشه‌ای مرکب (نابرابر) ۷۶
- نمودار ۴-۴ مربوط به فعل سببی ریشه‌ای مرکب (نابرابر) ۷۷
- نمودار ۵-۴ مربوط به فعل سببی مرکب ۷۷
- نمودار ۶-۴ مربوط به فعل سببی مرکب ۷۸
- نمودار ۷-۴ مربوط به فعل سببی ریشه‌ای برابر ۷۸
- نمودار ۸-۴ مربوط به فعل سببی ریشه‌ای برابر ۷۹
- نمودار ۹-۴ مربوط به فعل سببی کمکی ۷۹
- نمودار ۱۰-۴ مربوط به فعل سببی کمکی ۸۰
- نمودار ۱۱-۴ مربوط به تشخیص جملات پیش‌آزمون ۸۰
- نمودار ۱۲-۴ مربوط به تشخیص جملات پس‌آزمون ۸۱
- نمودار ۱۳-۴ مربوط به مقایسه نتایج پیش‌آزمون و پس‌آزمون ۸۲
- نمودار ۱۴-۴ مربوط به سببی تکواژی/صرفی ۸۴
- نمودار ۱۵-۴ مربوط به سببی تکواژی/صرفی ۸۴
- نمودار ۱۶-۴ مربوط به سببی ریشه‌ای نابرابر ۸۵
- نمودار ۱۷-۴ مربوط به سببی ریشه‌ای نابرابر ۸۵
- نمودار ۱۸-۴ مربوط به سببی مرکب ۸۶
- نمودار ۱۹-۴ مربوط به سببی مرکب ۸۶
- نمودار ۲۰-۴ مربوط به سببی ریشه‌ای برابر ۸۷
- نمودار ۲۱-۴ مربوط به سببی ریشه‌ای برابر ۸۷
- نمودار ۲۲-۴ مربوط به سببی کمکی ۸۸
- نمودار ۲۳-۴ مربوط به سببی کمکی ۸۸
- نمودار ۲۴-۴ مربوط به تشخیص فعل مناسب بین گزینه‌ها در پیش‌آزمون ۸۹
- نمودار ۲۵-۴ مربوط به تشخیص فعل مناسب بین گزینه‌ها در پس‌آزمون ۹۰
- نمودار ۲۶-۴ مقایسه نتایج پیش‌آزمون و پس‌آزمون سوالات چند گزینه‌ای ۹۱
- نمودار ۲۷-۴ مجموع فراوانی تشخیص صحیح کل جملات در پیش‌آزمون و پس‌آزمون ۹۴
- نمودار ۲۸-۴ ضریب همبستگی پیرسون تشخیص صحیح جملات سببی از غیر سببی ۹۵
- نمودار ۲۹-۴ مجموع فراوانی تشخیص فعل سببی در سوالات چهار گزینه‌ای در پیش‌آزمون و پس‌آزمون ۹۷
- نمودار ۳۰-۴ ضریب همبستگی پیرسون سوالات چند گزینه‌ای فعل‌های سببی ۹۹

چند

چکیده فارسی

رویکرد آموزش زبان به روش تکلیف - مدار، به زبان به عنوان وسیله‌ای ارتباطی می‌نگرد که هدفش فراهم آوردن موقعیتی متناسب با دنیای واقعی برای زبان‌آموزان است، و همین امر باعث می‌شود که آموزش زبان اهمیت ویژه‌ای پیدا نماید. این نوع روش تدریس در پی آن است که زبان‌آموزان را در حین تدریس به انجام تکالیفی وا دارد که به وسیله آن تکالیف، در امر یادگیری خود سهیم گردند. به وسیله استفاده از روش تدریسی با چنین ویژگی‌ای است که فضای کلاس درس، از معلم - محور بودن به دانش‌آموز - محور بودن تغییر سوی می‌دهد. در این راستا، معلم نقش هدایت کننده به خود می‌گیرد. در نتیجه، توانش ارتباطی و ادراکی زبان‌آموزان افزایش می‌یابد.

پرسش‌های این پایان نامه عبارتند از: ۱- فارسی‌آموزان خارجی، بیشتر در یادگیری کدام نوع از ساخت‌های سببی موجود در زبان فارسی دچار مشکل می‌شوند؟ ۲- در آموزش ساخت‌های سببی چه ترتیبی باید لحاظ شود؟ ۳- آیا رابطه معنی‌داری، بین روش تدریس تکلیف - مدار و یادگیری جملات سببی وجود دارد؟ فرضیه‌های پژوهش عبارتند از: ۱- فارسی‌آموزان خارجی بیشتر در یادگیری ساخت سببی مرکب دچار مشکل هستند ۲- برای آموزش ساخت سببی ابتدا باید سببی‌های تکواژی (صرفی) آموزش داده شوند و سپس به سببی‌های دیگر پرداخته شود ۳- رابطه معنی‌داری بین تدریس به روش تکلیف - مدار و یادگیری جملات سببی وجود دارد. روش پایان نامه حاضر، کتابخانه‌ای و تجربی است. در این تحقیق جامعه آماری شامل ۱۸ دانشجوی مرد فارسی‌آموز سطح پیشرفته که همگی ملیت چینی داشتند و میانگین سنی آنها بین ۲۰-۳۰ سال بود و قبلاً به روش سنتی آموزش دیده بودند، در دو مرحله آزمون به عمل آمد.

نتایج و یافته‌های تحقیق به شرح زیر است: پس از بررسی‌های آماری، رابطه معنی‌داری بین روش تدریس و یادگیری جملات سببی کشف گردید و مشخص شد، روش تدریس تکلیف - مدار نسبت به روش تدریس سنتی، تأثیر بیشتری در افزایش سطح یادگیری جملات سببی دارد.

کلید واژه‌ها: زبان دوم، ساخت‌های سببی، روش تدریس، روش تکلیف - مدار

فصل اول

کلیات

زبان مجموعه‌ای درهم تنیده از مؤلفه‌های آوایی، معنایی، نحوی، واژگانی، و منظور شناختی است که افراد جامعه برای تفاهم و تعامل از آن استفاده می‌کنند. هریک از این مؤلفه‌ها نیازمند توجهی جدی و مستقل است، تاجایی که بدون شناخت این مؤلفه‌ها مشکل است به شناخت صحیحی از زبان دست یابیم. چنانچه قصد آموزش یک زبان را داشته باشیم، باید هر کدام از این مؤلفه‌ها را به اندازه اهمیتی که دارند، در متن برنامه آموزشی خود وارد کنیم و هیچ یک از این بخش‌ها را مورد غفلت قرار ندهیم. یکی از بخش‌هایی که توجه بیشتری را از سوی صاحب‌نظران و فعالان عرصه‌ی آموزش زبان می‌طلبد، حوزه‌ی دستور (نحو) زبان است. یعنی همان حوزه که همواره آموزش آن یکی از بحث انگیزترین موارد تبادل نظر بین متخصصین آموزش زبان بوده است.

با کمی تأمل در سیر تحولات روش‌های آموزش زبان در می‌یابیم که، هرچند تأکید روش‌های اولیه آموزش زبان، بیشتر بر قواعد دستوری زبان دوم بود؛ اما این روش‌ها هیچ‌گاه زبان‌آموزان را برای استفاده از عناصر آموخته شده در دنیای واقعی تربیت نمی‌کرد و تنها به موفقیت ایشان در گذراندن آزمون‌های مختلف دستور بسنده می‌کرد. باگذشت دهه‌های متوالی و روی کار آمدن روش‌های آموزشی دیگر، از سال ۱۹۸۰ به بعد، موضوع تعامل و اهمیت برقراری ارتباط زبان دوم با جامعه زبان دوم، لزوم آموزش عناصر زبانی در بافت و در اولویت قرار دادن معنی نسبت به آموزش صورت دستوری، مورد توجه بسیار قرار گرفت. در چند ساله‌ی اخیر که آموزش زبان فارسی رونق یافته است، اگرچه روش‌ها و کتاب‌های آموزش زبان فارسی تغییرات محسوسی را شاهد بوده است، ولی همچنان در حوزه آموزش دستور، نیازمند به تغییر و دگرگونی اساسی از نقطه نظر روش‌ها و رویکردهای نوین آموزشی احساس می‌گردد. از میان قواعد دستوری زبان فارسی، که نظر نگارنده را به خود جلب کرد، ساخت جملات سببی بود. در این تحقیق تلاش بر این است، تا با توجه به ظرایف نحوی و معنایی

موجود در ساخت‌های سببی، یک روش آموزشی مؤثر مبتنی بر نظریهٔ تکلیف - مدار^۱ که بوسیله آن، زبان‌آموزان توسط تعامل ارتباطی و هدفمند، عناصر زبانی را فرا می‌گیرند در آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان مورد بررسی قرار گیرد.

۱-۱) معرفی موضوع تحقیق

زبان عنصری در زندگی انسان است که روزگاری از عوامل شناخت پیرامون و درون او به شمار می‌رفت ولی به تدریج به حدی پیچیده شد که از صورت ابزار صرف بودن بیرون آمد و خود موضوع شناخت تازه‌ای برای انسان شد. هرگاه انسان خواسته است یکی از پدیده‌های طبیعی یا اجتماعی را بررسی نماید، ناگزیر شده آن را به اجزایش تقسیم کند و پس از بررسی و مطالعهٔ اجزاء، از مجموعهٔ مطالعات خود، بینش و نمایی کلی در مورد پدیده مورد نظر کسب نماید. احاطه بر تمامی زبان به عنوان یک کل هیچ‌گاه امکان‌پذیر نبوده است. لذا، زبان به بخش‌های سازنده‌اش تجزیه شده و هر بخش موضوع علم تازه‌ای گشت. زندگی جمعی و ایجاد ارتباط امر مهمی است که همیشه برای بقای انسان ضرورت تام داشته است. در طول تاریخ، مردم جوامع مختلف به علل متفاوتی با یکدیگر ارتباط داشته‌اند و برای موفقیت در امر ارتباط لازم بود زبانهای یکدیگر را بیاموزند.

آموزش رسمی زبان‌های خارجی از دیرباز رایج بوده و اهمیت آموزش زبان‌های خارجی در دهه‌های اخیر فزونی گرفته است و به تبع آن روش‌های تازه‌ای جهت آموزش زبان دوم پیشنهاد شده است. آموزش زبان و موفقیت در آن به عوامل زیر بستگی دارد: شیوهٔ آموزش، کتاب‌ها و متون رسمی، معلم، انگیزه زبان‌آموز، شرایط یادگیری و...

موضوع پایان نامه حاضر آموزش ساخت سببی است. در این پایان نامه سببی‌های تکوازی، سببی‌های مرکب و سببی‌های واژگانی مورد مطالعه و بررسی قرار خواهد گرفت و از جنبه آموزشی

به این مورد توجه می‌شود. ساخت سببی به مجموعه جملاتی اطلاق می‌شود که در آن شخصی، حادثه‌ای، یا پدیده‌ای محرک و انگیزه‌ای می‌گردد تا شخص دیگری یا شیئی، عملی را انجام دهد، پذیرای حالتی شود و یا در حالتی باقی بماند (دبیر مقدم، ۱۳۸۴: ۱۹).

ساخت سببی از جهت ساختار از دیدگاه بیشتر دستورنویسان و زبان‌شناسان مختلف محدود به ساخت‌های سببی تکواژی نظیر دواندن / دوانیدن می‌باشد. در حالیکه جامع‌ترین توصیف از ساخت سببی متعلق به محمد دبیر مقدم (۱۳۸۴) است که آن را بر بنیان نظریه دستور گشتاری نوشته است. دبیر مقدم افعال سببی زبان فارسی را به گروه‌های زیر طبقه بندی کرده که اختصار آن به شرح زیر است:

(۱) ساخت سببی مرکب:

"فعل سببی مرکب اصطلاحاً به فعلی اطلاق می‌شود که احتیاج به یک جمله متمم دارد و به عبارتی دیگر ساختی که آن فعل در آن ظاهر می‌شود همیشه دارای یک جمله پایه و یک جمله پیرو متمم است."

طبقه بندی سببی‌های مرکب:

الف. افعال دارای معنای ضمنی مثبت: (باعث شدن، وادار کردن، ...)

ب. افعال دارای معنای ضمنی منفی: (جلوگیری کردن، بازداشتن، ...)

ج. افعال فاقد معنای ضمنی: (گفتن، خواهش کردن و ...)

(۲) ساخت سببی ساده:

"ساخت سببی ساده به ساختی اطلاق می‌شود که عمل سببی و پیامد آن مجموعاً به صورت یک جمله منفرد و ساده ابزار می‌گردد؛ از این دو، مسبب در این ساخت‌ها، یا به صورت مفعول مستقیم، و یا در نقش مفعول غیر مستقیم ظاهر می‌شود." افعالی که در ساخت‌های سببی ساده ظاهر می‌شوند از نظر تکواژی به یکی از سه گروه زیر تعلق دارند.

الف) سببی‌های ریشه‌ای:

سببی‌های ریشه‌ای به افعالی اطلاق می‌شود که از جنبه معنی سببی است اما فاقد تکواژی قابل تفکیک است که منطبق با معنی سببی باشد. دبیر مقدم افعال ریشه‌ای را به صورت‌های زیر بیان می‌کند:

برابر

<u>سببی</u>	<u>غیر سببی</u>
پختن	پختن
علی غذا را پخت.	مثال: غذا پخت.

نابرابر

<u>سببی</u>	<u>غیر سببی</u>
بردن	رفتن
علی بچه را برد.	مثال: بچه رفت.

نابرابر مرکب

<u>سببی</u>	<u>غیر سببی</u>
یاد دادن	یاد گرفتن
علی درس را به نسرین یاد داد.	مثال: نسرین درس را یاد گرفت.

ب) سببی‌های تکواژی:

سببی‌های تکواژی به افعالی گفته می‌شود که ستاک آن از پیوند پسوند «-ان» به ستاک حال برابر غیرسببی آن حاصل می‌شود.

دواندن / دوانیدن	دویدن
نسرین علی را دواند / دوانید.	مثال: علی دوید.

ج) سببی‌های کمکی:

سببی‌های کمکی به آن گروه از افعال مرکب متعدی اطلاق می‌شود که از یک صفت به اضافه فعل کمکی «کردن» ساخته می‌شود.

سببی

غیر سببی

ناراحت کردن

ناراحت بودن / شدن

نسرین علی را ناراحت کرد.

مثال: علی ناراحت بود.

۱-۲) اهمیت تحقیق

از آنجایی که کشور ایران دارای پیشینه‌ای غنی از فرهنگ، تمدن و زبان است، وظیفه ما ایرانیان پاسداری از این ارزش‌ها و معرفی آنها به سایر ملل می‌باشد. این امر زمانی مقدور است که تعامل بین ملت‌ها از طریق زبان جلوه‌گر شود. اما اکتساب زبان دوم به ویژه زبان فارسی، که دارای پیچیدگی‌های خاص خود است به آسانی مقدور نمی‌باشد؛ مگر آن که متون آموزشی و روش تدریس، به گونه‌ای به هم آمیزند که بیشترین تأثیرگذاری را داشته باشند. امروز اغلب کشورهای جهان بویژه در اروپا، از روش‌های جدیدی که حاصل آن بسیار مفید است استفاده می‌کنند. این روش‌ها و الگوها حاصل سالها تحقیق و تجربه پژوهشگران این رشته و دارای پشتوانه علمی و عملی هستند. یکی از این روش‌ها که کاملاً روزآمد است، روش تکلیف - مدار می‌باشد. در این پایان‌نامه سعی شده است که با دادن راهکارهای علمی و عملی، و با استفاده از جدیدترین روش آموزشی زبان، یعنی روش تکلیف - مدار، گامی رو به جلو برای گسترش روز افزون آموزش زبان فارسی برداشته شود. از روش مذکور در این پایان‌نامه برای آموزش ساخت سببی استفاده شده است. به نظر می‌رسد در گذشته آموزش دستور به روش‌های سنتی باعث اتلاف وقت و عدم نتیجه مطلوب می‌شد، اما با تحقیقات به عمل آمده در این پایان‌نامه تفاوت‌های چشمگیری در روش آموزشی تکلیف - مدار، مشاهده شده است. این موضوع می‌تواند گامی در زمینه تولید طرح درس‌های آموزش دستور برای متخصصان